

ČESKÁ GOLFOVÁ FEDERACE

GOLDEN OFFICE

Bezová 1658/1

CZ – 147 00 Praha 4 – Braník

TEL: +420 702 106 107

E-mail: cgf@cgf.cz

www.cgf.cz

Připomínky k návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin a změně nařízení (EU) 2021/2115 - COM (2022) 305 (dále jen „Návrh“) z pohledu sportovního prostředí.

V předkládaném Návrhu je v kapitole I, článku 3, odst. 16) písm. a) definována jako citlivá oblast mimo jiné „sportovní hřiště“.

Dle čl. 18 odst. 1. Návrhu je zakázáno používání všech přípravků na ochranu rostlin ve všech citlivých oblastech a v pásmu tří metrů od takových oblastí s tím, že při použití alternativních technik zmírňování rizik se toto třímetrové ochranné pásmo nezmenšuje.

Ustanovení čl. 18 odst. 3. sice příslušnému orgánu určenému členským státem umožňuje povolit profesionálnímu uživateli používat přípravek na ochranu rostlin v citlivé oblasti po omezenou dobu s přesně stanoveným počátečním a konečným datem, která je co nejkratší, avšak nepřesáhne 60 dnů za předpokladu, že jsou splněny přísně definované podmínky, avšak tento postup se ukazuje pro sportovní hřiště jako prakticky neproveditelný, který ve svém důsledku jde proti duchu celého ustanovení, tedy eliminace vážného a výjimečného rizika šíření karanténních škodlivých organismů nebo invazních nepůvodních druhů při neexistenci žádné technicky proveditelné alternativní techniky regulace spojené s nižším rizikem, která by zamezila šíření karanténních škodlivých organismů nebo invazních nepůvodních druhů.

Nelze totiž pomíjet praktické důsledky zavádění příslušných opatření v plochách sportovních hřišť ve smyslu Návrhu, když jeho cílem je globální snížení rozsahu používání přípravků na ochranu rostlin v rámci ploch v celé EU.

Sport je fenoménem současné doby a má naprosto zásadní a nezpochybnitelné celospolečenské dopady, a to nejenom ve smyslu významného podílu na tvorbě národních důchodů, nebo pozitivního vlivu na zdravotní kondici obyvatelstva, ale i v současné době tolik potřebného sblížení národů.

Mezinárodní charta tělesné výchovy a sportu z roku 1978, vydaná Radou Evropy, právo na sport přiznává všem lidem: „Každý člověk má základní právo na přístup k tělesné výchově a sportu, které jsou nezbytné pro jeho plný rozvoj osobnosti. Svoboda rozvíjení fyzických, intelektuálních a morálních sil prostřednictvím tělesné výchovy a sportu musí být zaručena jak v rámci vzdělávacího systému, tak v dalších aspektech společenského života“.

Evropská charta sportu (dále jen „Charta“), vydaná Radou Evropy v roce 1992, uvádí, že „sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné či psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“.

Charta rovněž zakotvuje „právo na sport“, které je silným sociálním právem, když ukládá vládám povinnost „učinit nezbytná opatření k podpoře sportu jakožto významnému faktoru lidského rozvoje tak, aby byla každému jednotlivci poskytnuta možnost provozovat sport, zejména tím, že:

- a) zajistí všem mladým lidem možnost využívat tělovýchovné programy k rozvoji základních sportovních dovedností,
- b) zajistí každému možnost sportovat a účastnit se rekreační tělovýchovné činnosti v bezpečném a zdravotně nezávadném prostředí a ve spolupráci s příslušnými sportovními orgány,
- c) zajistí pro každého, kdo o to projeví zájem a bude k tomu nezbytně způsobilý, možnost zdokonalovat úroveň své výkonnosti, rozvíjet svůj potenciál osobního růstu a dosáhnout úrovně, kdy vynikne s veřejným uznáním“.

Bílá kniha o sportu vydaná Komisí evropských společenství v roce 2007 používá definici sportu stejně, jak ji zavedla Rada Evropy, tedy jako „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“.

Smlouva o fungování Evropské unie zakotvuje mimo jiné právo Unie vykonávat pravomoc v oblasti lidského zdraví, všeobecného vzdělávání, odborného vzdělávání, mládeže a sportu, spočívající v „rozvoji evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců“, přičemž dosažení těchto cílů Evropský parlament a Rada po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů zajišťuje přijímáním podpůrných opatření.

V souvislosti s Návrhem je tedy třeba konstatovat, že zařazení sportovních hřišť do kategorie citlivých oblastí, resp. to, že Návrh sportovní hřiště z pravidel Návrhu nevyřazuje, se jeví jako závažné pochybení směřující ve svých důsledcích až k likvidaci zelených sportů zejména (tedy sportů pořádaných na zelených, obvykle travnatých plochách) v menších lokalitách s obtížně predikovatelnými dopady, včetně dopadů politických.

Sportovní prostředí, konkrétně zelené sporty, musí zabezpečovat kvalitní zelené plochy, a to tak, aby ve všech směrech vyhovovaly všem požadavkům na jejich kondici. Kromě jiných technických parametrů, které jsou mnohdy vyžadovány příslušnými předpisy, je zde nutnost udržovat travní porosty jako plochy s hustým, kompaktním drnem, prostým dvouděložných či invazivních plevelů a houbových a plísňových chorob. Ostatně povinnost udržovat půdu v řádném a nezapleveleném stavu a zjišťovat a omezovat výskyt a šíření škodlivých organismů vyplývá přímo ze zákona.

Shora uvedené nelze zajistit bez aplikace přípravků na ochranu rostlin, přičemž platí, že v Návrhu předvídaná povinnost žadatele prokázat neexistenci „žádné technicky proveditelné alternativní techniky regulace spojené s nižším rizikem, která by zamezila šíření karanténních škodlivých organismů nebo invazivních nepůvodních druhů“ ve spojení s maximálně 60denním omezením *de facto* znamená úplné zaplevelení sportovních hřišť a degradaci sportovních ploch. Ve velmi omezeném rozsahu si lze představit řešení sloupnutím travního drnu a jeho nahrazení novým, to jsou však postupy, které ve větším měřítku (měřeno například množstvím vesnických sportovních ploch) nelze aplikovat pro jejich technickou a finanční náročnost.

V neposlední řadě platí, že sportovní hřiště jsou v příslušné kondici udržována vesměs profesionálními uživateli. Osoby, které používají přípravky na ochranu rostlin v rámci své profesní činnosti, jsou vždy držitelem Osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin podle § 86 odst. 2 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů I. nebo II. stupně, dle pracovního zařazení, a to za použití profesionálně používaných a řádně certifikovaných aplikačních zařízení, napříč všemi druhy sportů.

V souvislosti se shora uvedeným je třeba zdůraznit, že aplikace přípravků na ochranu rostlin na sportovních hřištích probíhá s maximální efektivitou, tzn. formou lokální aplikace v minimálních

dávkách, přičemž, jak z povahy specifika sportovních hřišť vyplývá, je aplikace prováděna tzv. „na list“, což vzhledem k existenci hustého travního drnu znamená, že je půda prakticky nedotčena. Navíc k aplikaci dochází vždy za přísných bezpečnostních podmínek, tedy s vyloučením jakékoliv možnosti kontaminace ať již samotného profesionálního uživatele, tak návštěvníka, resp. sportovce. Tyto bezpečnostní podmínky se v praxi projevují jednak opatřeními zapracovanými v provozních řádech sportovišť, jednak tím, že samotná aplikace probíhá na sportovištích v době, kdy jsou tato nepřístupná veřejnosti, tedy ve večerních hodinách. Lze tedy konstatovat, že dodržováním platné legislativy a technických listů dostupných produktů ve spojení s optimalizovanou a cílenou aplikací je dosahováno maximální míry ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Je třeba zdůraznit, že celkový poměr sportovních ploch všech druhů „zelených sportů“ je v poměru s Návrhem sledovanými a důvodovou zprávou vyjmenovanými výměrami (zemědělství, lesnictví, městská zeleň a zeleň podél dopravních sítí, například silnic a železničních tratí) zcela zanedbatelný, což je zcela zřejmé a není tedy potřeba plochy sportovních hřišť zařazovat do administrativně náročných testů, sledování a vyhodnocování ve smyslu příloh Návrhu.

Navíc platí, že ve většině případů na sportovních hřištích nedochází k celoplošné aplikaci, přičemž podíl celkové plochy sportovního hřiště k ploše, na které dochází k aplikaci, lze obvykle vyjádřit v jednotkách procent, což při shora uvedených aplikačních zásadách jednoznačně odůvodňuje požadavek na vyjmutí ploch sportovních hřišť z dopadu Návrhu.

Zároveň je třeba zdůraznit, že za současného stavu české a unijní legislativy nejsou pro sportovní plochy k dispozici téměř žádné povolené fungicidní, ani herbicidní prostředky na ochranu rostlin a ani nejsou k dispozici Návrhem předpokládané funkční látky biologické.

Závěrem je třeba zdůraznit, že sportovní svazy chápou a podporují cíl Návrhu, tedy významným způsobem omezit celkové množství používaných pesticidů, které jsou však v rámci důvodové zprávy synonymně označovány jako „přípravky pro ochranu rostlin“.

Podle názoru sportovních svazů je tedy třeba brát v úvahu a respektovat skutečnost, že sportovním hřištím nelze odírat možnost používání povolených fungicidních a herbicidních prostředků, včetně selektivních herbicidů.

Ze všech shora uvedených důvodů se navrhuje, aby byly plochy sportovních hřišť vyjmuty z dopadu Návrhu, a to formou definované výjimky s tím, že zároveň dojde v kapitole I, článek 3, odst. 16) písm. a) Návrhu k vypuštění slov „sportovní hřiště“.

V Praze dne 15. září 2022

Vratislav Janda
prezident České golfové federace